

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра геоматики, землеустрою та планування територій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 проф. С.М. ШЕВЧУК
«01» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

КВІТНИКАРСТВО

освітньо-професійна програма

спеціальність

галузь знань

освітній ступінь

факультет

Садово-паркове господарство

206 Садово-паркове господарство

20 Аграрні науки та продовольство

бакалавр

ННІ агроетехнологій, селекції та екології

Полтава
2025 - 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Квітникарство" для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Садово-паркове господарство спеціальності 206 Садово-паркове господарство.

Мова викладання державна

Розробники:

Гапон С. професор кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, доктор біологічних наук, професор.

«01 » вересня 2025 року



(Світлана ГАПОН)

Схвалено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій

протокол від «01» вересня 2025 р. №1

Погоджено гарантом освітньої програми Садово-паркове господарство

«01» вересня 2025 року



(Світлана ГАПОН)

Схвалено головою Ради з якості вищої освіти спеціальності «Садово-паркове господарство»



(Алла БАГАН)

протокол від «01» вересня 2025 р. №1

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	165
Кількість кредитів	5,5
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	2 206 СПГ бд 2024
Семестр	4
Лекції (годин)	30
Лабораторні (годин)	26
Самостійна робота (годин)	109
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формувати у здобувачів вищої освіти системні теоретичні знання про квітникарство як наукову та практичну складову садово-паркового господарства, а також професійні вміння й практичні навички з організації, розмноження, вирощування та використання квітниково-декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. Дисципліна спрямована на оволодіння сучасними технологіями вирощування садивного матеріалу, методами спостереження, ідентифікації, класифікації й культивування декоративних рослин, забезпечення їх декоративності та стійкості в міському середовищі, а також на розвиток здатності самостійно й у команді проєктувати та реалізовувати об'єкти озеленення відповідно до наукових методик і вимог замовника.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Ботаніка з основами екології рослин, Генетика з основами селекції, Садово-паркові культури з основами дендрології

4. Компетентності:

- *інтегральна*: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

- загальні:

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

- фахові:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садовопаркових робіт тощо).

ФК02. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК07. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садовопаркового господарства.

5. Програмні результати навчання:

РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

РН10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.	уміти визначати морфолого-біологічні та еколого-ценотичні особливості декоративних рослин, характеризувати рослинні садово-паркові угруповання; описувати рослини та композиції з урахуванням декоративних, екологічних та функціональних властивостей; ідентифікувати декоративні рослини за родинами, видами та сортами, класифікувати їх за типом використання, термінами цвітіння, висотою та декоративними властивостями; уміти проектувати та формувати квітники різних типів (регулярні, пейзажні, рабатки, міксбордери); застосовувати принципи композиції та кольорознавства для створення естетично привабливих квіткових композицій;

	уміти підбирати рослини для сезонного та багаторічного декоративного ефекту.
РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства..	уміти працювати ефективно самостійно та у команді, координуючи дії під час догляду за декоративними рослинами, виконувати роль лідера у групових проєктах, організовуючи роботу колективу при створенні та утриманні квітників і садово-паркових об'єктів; сумлінно виконувати агротехнічні операції відповідально та вчасно, дотримуючись правил безпеки і технологічних норм; уміти підтримувати високий рівень декоративності та здоров'я рослин у відкритому і закритому ґрунті; систематично контролювати стан посадок та вчасно проводити профілактичні заходи для забезпечення стійкості рослин.
РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.	уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому та закритому ґрунті; знати ефективні способи розмноження декоративних рослин з урахуванням їх біологічних особливостей; характеризувати основні агротехнічні операції під час вирощування посадкового матеріалу з дотриманням технологічних вимог; оцінювати якість посадкового матеріалу та визначати його придатність для використання в озелененні.
РН10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства.	уміти проектувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних і квітникових рослин у відкритому та закритому ґрунті; організовувати процеси вирощування садивного матеріалу з урахуванням умов садово-паркового господарства; формувати квітникові та трав'яні композиції як елементи об'єктів садово-паркового господарства. реалізовувати проєктні рішення зі створення та експлуатації об'єктів озеленення.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. Практичні методи навчання: лабораторні завдання, робота з навчально-методичною літературою, живими квітниково-декоративними рослинами. Частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи. Інтерактивні методи: мікрофон, дискусії і групові обговорення. Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання та відеоконтента.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Квітникарство як галузь декоративного рослинництва: предмет, завдання та значення.

Поняття декоративного рослинництва. Квітникарство як галузь декоративного рослинництва, об'єкт, предмет, завдання. Зв'язок квітникарства з іншими науками. Основні напрями квітникарства (відкритий ґрунт, захищений ґрунт, кімнатне квітникарство). Місце квітникарства серед інших галузей рослинництва. Завдання квітникарства (вивчення біологічних особливостей квітникових рослин; розробка технологій вирощування квітникових культур; створення високодекоративних квітникових композицій; впровадження нових сортів і видів рослин; підвищення стійкості рослин до умов середовища). Значення квітникарства: естетичне, екологічне, соціальне та культурне значення. Сучасний стан і перспективи розвитку квітникарства.

Тема 2. Історія розвитку квітникарства та сучасні напрями декоративного оформлення територій.

Історія розвитку квітникарства та садівництва. Сади древнього Єгипту, Греції, Риму. Висячі сади Семіраміди. Монастирські сади Середньовіччя. Декоративне садівництво в епоху Відродження. Особливості декоративного садівництва в Китаї, Японії. Квітникарство періоду другої половини 19-початку 20 ст. у Франції. Садівництво Київської Русі. Видатні пам'ятки садово-паркового мистецтва в Україні: «Софіївка», «Олександрія» та ін. Сучасне садово-паркове мистецтво в Україні (дендропарки Тростянецький, Устимівський, Асканія-Нова), ботанічні сади України, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва. Значення квітів у житті людини. Поєднання кольорів.

Основні стилі (напрямки) розвитку декоративного садівництва та квітникарства: регулярний та ландшафтний (пейзажний), їхні особливості розвитку на сучасному етапі розвитку суспільства.

Тема 3. Біологічні та морфологічні особливості квітникових рослин.

Біологічні особливості квітникових рослин: життєві форми та тривалість життя, особливості росту і розвитку, фази онтогенезу, темпи росту та тривалість вегетаційного періоду. Екологічні групи рослин за відношенням до факторів середовища. Біологічні ритми та фотоперіодизм. Розмноження. Морфологічні особливості квітникових рослин: корінь, типи кореневих систем, пагін (стебло, листок, брунька), квітка та суцвіття, плоди і насіння. Морфологічні особливості підземних органів. Цибулина як видозмінений пагін (будова, типи). Бульбоцибулина: походження та відмінності від цибулини. Кореневище: морфологічна характеристика, типи росту. Значення запасних органів у життєвому циклі рослин.

Тема 4. Класифікація квітникових культур і принципи формування асортименту.

Класифікація квітникових культур: за тривалістю життєвого циклу (однорічні, дворічні, багаторічні культури); за біологічними та морфологічними особливостями (трав'янисті рослини, цибулинні та бульбоцибулинні, бульбові та кореневищні). Класифікація квітникових культур за декоративними

ознаками: декоративно-квітучі, декоративно-листяні, ґрунтопокривні. Класифікація квітникових культур за умовами вирощування та використання (рослини відкритого ґрунту, тепличні та оранжерейні культури, кімнатні квітникові рослини). Класифікація квітникових культур за сезонністю цвітіння (ранньовесняні, літні, осінні. Принципи формування асортименту квітникових культур: біологічні, екологічні, декоративні, агротехнічні.

Тема 5. Однорічні квітникові культури відкритого ґрунту.

Морфолого-біологічні та екологічні особливості однорічних квітникових культур, життєвий цикл. Класифікація однорічних квітникових культур. Асортимент основних однорічних квітникових культур. Красиво-квітучі однорічники, їх характеристика, особливості вирощування. Виткі однорічні квітникові рослини та сухоцвіти, їх характеристика та особливості вирощування. Декоративно-листяні однорічники, їх характеристика та особливості вирощування. Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Значення однорічників у декоративному квітникарстві та озелененні.

Тема 6. Дворічні квітникові культури та особливості їх вирощування.

Дворічні квітникові культури, їх значення у декоративному квітникарстві та озелененні. Морфолого-біологічні та екологічні особливості дворічних рослин. Класифікація дворічних квітникових культур. Асортимент основних дворічних квітникових культур. Декоративні види та сорти. Коротка характеристика найпоширеніших культур (братки, маргаритка, гвоздика турецька, дзвіночок середній, наперстянка, незабудка). Вимоги дворічних квітникових культур до умов вирощування. Агротехніка вирощування дворічних квітникових культур. Особливості перезимівлі дворічних культур. Насіннєве розмноження дворічників. Використання дворічних квітникових культур в озелененні. Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики.

Тема 7. Багаторічні квітникові культури: декоративні властивості та агротехніка.

Багаторічні трав'янисті квітникові культури, що зимують у ґрунті асортимент, умови вирощування. Багаторічні трав'янисті квітникові культури, що не зимують у ґрунті асортимент, умови вирощування. Багаторічні трав'янисті цибулинні квітникові культури, що зимують у ґрунті, асортимент, умови вирощування. Місцевий асортимент квітnikово-декоративних та декоративно-листяних рослин багаторічних трав'янистих рослин незахищеного ґрунту. Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики.

Тема 8. Цибулинні, бульбоцибулинні та кореневищні квітникові рослини.

Значення цибулинних, бульбоцибулинних та кореневищних рослин у декоративному квітникарстві та садово-парковому господарстві. Класифікація квітникових рослин за типом підземного органу: цибулинні, бульбоцибулинні, кореневищні квітникові рослини, їх порівняльна характеристика та асортимент (цибулинні: тюльпани, нарциси, гіацинти, лілії, декоративні цибулі; бульбоцибулинні: гладіолуси, крокуси, фрезії; кореневищні: ірис, конвалія, канна, півники болотні, декоративні властивості. Біологічні вимоги до умов вирощування. Вимоги до ґрунту, світла, вологи. Температурний режим і період

спокою. Особливості фенологічного розвитку. Агротехніка вирощування. Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях.

Тема 9. Декоративні деревні та чагарникові рослини у квітникарстві.

Роль декоративних деревних та чагарникових рослин в озелененні населених пунктів. Парки, сквери, бульвари, ботанічні сади, дендропарки – місця оселищ декоративних рослин. Деревні декоративні рослини, їх характеристика. Чагарникові та напівчагарникові декоративні рослини, їхня характеристика.

Оцінка декоративності деревних та чагарникових рослин: крони, якості стовбурів, листків, квіток, шишок, плодів. Вимоги до умов вирощування: ґрунту, світла, вологи. Температурний режим і період спокою. Особливості фенологічного розвитку. Агротехніка вирощування. Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях.

Місцевий асортимент декоративних деревних та чагарникових і напівчагарникових рослин.

Тема 10. Квітникарство захищеного ґрунту: теплиці, парники, оранжереї.

Історія та сучасні тенденції розвитку квітникарства закритого ґрунту в Україні і у світі. Облаштування теплиць, парників, оранжерей. Групи та види квітникових рослин, придатні для вирощування у закритому ґрунті, їхня господарсько-біологічна характеристика. Вимоги квіткових рослин до мікрокліматичних умов у оранжереях. Технології вирощування основних промислових та перспективних квітникових культур на ґрунтових та гідропонних субстратах. Способи розмноження, вигонка і горщечкова культура квітникових рослин. Асортимент рослин, що використовуються для вигонки. Місцевий асортимент квітниково-декоративних та декоративно-листяних рослин в оранжереях, зимових садах, кімнатах. Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики.

Тема 11. Способи розмноження квітникових культур та вирощування посадкового матеріалу.

Розмноження – процес відтворення квітникових та декоративних садових культур. Насіннєве розмноження квітникових та декоративно-листяних рослин. Підготовка насіння до посіву. Вирощування розсади, догляд за нею. Безрозсадний спосіб вирощування квітникових культур. Вегетативне розмноження квітниково-декоративних та декоративно-листяних рослин. Види вегетативного розмноження квітникових та декоративно-листяних трав'янистих рослин. Види розмноження деревних, чагарникових та напівчагарникових рослин. Щеплення, його види. Розмноження цибулинних квітникових культур. Вегетативні способи (ділення цибулин, бульбоцибулин, кореневищ). Насіннєве розмноження (значення та обмеження). Оновлення та омолодження посадкового матеріалу.

Тема 12. Технології створення та утримання квітників різних типів.

Значення квітників у ландшафтному дизайні та озелененні територій, функції квітників. Класифікація квітників за типом композиції та використанням:

регулярні, декоративні, газонні, рабатки, міксбордери, альпінарії, контейнерні квітники.

Квітник та його складові. Основні принципи створення квітників Підбір рослин для оформлення квітників. Технології створення різних типів квітників Типи квітників регулярного стилю та їхня характеристика. Типи квітників пейзажного стилю та їхня характеристика. Догляд та утримання квітників Види квітників території місцевої громади, їхня характеристика. Асортимент насаджень.

Тема 13. Композиційні основи квітникового оформлення та кольорознавство.

Принципи композиційного оформлення квітників: естетика, функціональність. Принципи композиції. Типи композиційних форм квітників. Прийоми створення композиції. Основи кольорознавства в оформленні квітників. Колір як основа декоративності. Теплі та холодні кольори. Колірні схеми для квітників: монохромні, контрастні, аналогові, тріадні та палітри з трьох кольорів. Використання кольору для композиційного ефекту.

Тема 14. Пейзажні та регулярні квітникові композиції в садово-парковому середовищі.

Поняття основних типів композицій: пейзажні та регулярні квітники. Основи квітникового оформлення. Вибір місця для квітника: сонце/півтінь, ґрунт, дренаж. Регулярні квітникові композиції їх характеристика. Приклади застосування регулярних квітників: класичні парки та садиби; квітники біля пам'ятників, фонтанів, алей. Пейзажні квітникові композиції, їх характеристика. Приклади застосування: Парки у стилі «англійський сад», природні композиції на галявинах; зонування території: фонові та декоративні насадження. Порівняння регулярних та пейзажних композицій. Регулярні та пейзажні квітники на території місцевих громад, приклади, характеристика.

Тема 15. Сучасні тенденції квітникового оформлення, флористика та сезонний дизайн.

Роль сучасного квітникового оформлення у садово-парковому середовищі. Взаємозв'язок квітникарства, флористики та сезонного дизайну. Сучасні тенденції квітникового оформлення. Флористика, напрямки її сучасного розвитку. Використання флористичних композицій у садово-парковому середовищі. Основні принципи створення флористичних композицій: форма, колір, фактура. Історія аранжування квітів. Техніка komponування букетів. Види букетів, їх характеристика. Букети в композиції. Ikebana – мистецтво створення композицій. Пейзажні композиції у флористиці. Квіти в сучасному інтер'єрі, їхнє використання. Роль флористики у формуванні тематичних та святкових просторів. Сезонний дизайн квітників.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Усього	л	лаб	с.р.
Тема 1. Квітникарство як галузь декоративного рослинництва: предмет, завдання та значення	7	2		5
Тема 2. Історія розвитку квітникарства та сучасні напрями декоративного оформлення територій	9	2	2	5
Тема 3. Біологічні та морфологічні особливості квітникових рослин	9	2	2	5
Тема 4. Класифікація квітникових культур і принципи формування асортименту	10	2	2	6
Тема 5. Однорічні квітникові культури відкритого ґрунту	12	2	2	8
Тема 6. Дворічні квітникові культури та особливості їх вирощування	12	2	2	8
Тема 7. Багаторічні квітникові культури: декоративні властивості та агротехніка	12	2	2	8
Тема 8. Цибулинні, бульбоцибулинні та кореневищні квітникові рослини	12	2	2	8
Тема 9. Декоративні деревні та чагарникові рослини у квітникарстві	12	2	2	8
Тема 10. Квітникарство захищеного ґрунту: теплиці, парники, оранжереї	12	2	2	8
Тема 11. Способи розмноження квітникових культур та вирощування посадкового матеріалу	12	2	2	8
Тема 12. Технології створення та утримання квітників різних типів	12	2	2	8
Тема 13. Композиційні основи квітникового оформлення та кольорознавство.	10	2		8
Тема 14. Пейзажні та регулярні квітникові композиції в садово-парковому середовищі	12	2	2	8
Тема 15. Сучасні тенденції квітникового оформлення, флористика та сезонний дизайн	12	2	2	8
Усього годин	165	30	26	109

8. Теми лабораторних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма
Тема 1. Квітникарство як галузь декоративного рослинництва: предмет, завдання та значення.	-
Тема 2. Історія розвитку квітникарства та сучасні напрями декоративного оформлення територій. <i>Лабораторна робота № 1. Квітникарство, етапи становлення, сучасні напрямки розвитку.</i>	2
Тема 3. Біологічні та морфологічні особливості квітникових рослин. <i>Лабораторна робота № 2. Морфолого-біологічні та екологічні особливості квітникових культур.</i>	2
Тема 4. Класифікація квітникових культур і принципи формування асортименту. <i>Лабораторна робота № 3. Класифікація квітникових культур, їх асортимент</i>	2

Тема 5. Однорічні квітникові культури відкритого ґрунту. <i>Лабораторна робота № 4. Однорічні квітникові культури відкритого ґрунту, асортимент, особливості вирощування.</i>	2
Тема 6. Дворічні квітникові культури та особливості їх вирощування <i>Лабораторна робота № 5. Дворічні квітникові культури, асортимент, особливості вирощування.</i>	2
Тема 7. Багаторічні квітникові культури: декоративні властивості та агротехніка. <i>Лабораторна робота № 6. Багаторічні квітникові культури, асортимент, особливості вирощування.</i>	2
Тема 8. Цибулинні, бульбоцибулинні та кореневищні квітникові рослини. <i>Лабораторна робота № 7. Цибулинні, бульбоцибулинні та кореневищні квітникові рослини</i>	2
Тема 9. Декоративні деревні та чагарникові рослини у квітникарстві. <i>Лабораторна робота № 8. Декоративні деревні та чагарникові рослини, асортимент, особливості вирощування.</i>	2
Тема 10. Квітникарство захищеного ґрунту: теплиці, парники, оранжереї. <i>Лабораторна робота № 9. Оранжерейні та кімнатні рослини, асортимент, особливості вирощування.</i>	2
Тема 11. Способи розмноження квітникових культур та вирощування посадкового матеріалу. <i>Лабораторна робота № 10. Способи розмноження квітникових культур</i>	2
Тема 12. Технології створення та утримання квітників різних типів: <i>Лабораторна робота № 11. Технології та принципи облаштування квітників.</i>	2
Тема 13. Композиційні основи квітникового оформлення та кольорознавство.	-
Тема 14. Пейзажні та регулярні квітникові композиції в садово-парковому середовищі. <i>Лабораторна робота № 12. Регулярні та пейзажні квітники, їх характеристика, особливості облаштування</i>	2
Тема 15. Сучасні тенденції квітникового оформлення, флористика та сезонний дизайн. <i>Лабораторна робота № 13. Квітникове оформлення, флористика та сезонний дизайн.</i>	2
Разом	26

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 206 СПГ_бд_2024
Тема 1. Квітникарство як галузь декоративного рослинництва: предмет, завдання та значення. <i>Основні напрями квітникарства (відкритий ґрунт, захищений ґрунт, кімнатне квітникарство). Сучасний стан і перспективи розвитку квітникарства.</i>	5
Тема 2. Історія розвитку квітникарства та сучасні напрями декоративного оформлення територій. <i>Історія розвитку квітникарства та садівництва. Едемський сад. Сади древнього Єгипту, Греції, Риму. Висячі сади Семіраміди. Монастирські сади середньовіччя. Декоративне садівництво в епоху Відродження. Особливості декоративного садівництва в Китаї, Японії. Квітникарство періоду другої половини 19-початку 20 ст. у Франції.</i>	5

Тема 3. Біологічні та морфологічні особливості квітникових рослин. <i>Біоекологічні групи рослин за відношенням до факторів середовища. Біологічні ритми та фотоперіодизм. Типи суцвіть у квітникових культур. Плоди і насіння у квітникових культур.</i>	5
Тема 4. Класифікація квітникових культур і принципи формування асортименту. <i>Класифікація квітникових культур за сезонністю цвітіння (ранньовесняні, літні, осінні. Принципи формування асортименту квітникових культур: біологічні, екологічні, декоративні, агротехнічні.</i>	6
Тема 5. Однорічні квітникові культури відкритого ґрунту. <i>Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях. Місцевий асортимент однорічних квітникових культур.</i>	8
Тема 6. Дворічні квітникові культури та особливості їх вирощування. <i>Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях. Місцевий асортимент дворічних квітникових культур.</i>	8
Тема 7. Багаторічні квітникові культури: декоративні властивості та агротехніка. <i>Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях. Місцевий асортимент багаторічних квітникових культур.</i>	8
Тема 8. Цибулинні, бульбоцибулинні та кореневищні квітникові рослини. <i>Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях. Місцевий асортимент цибулинних, бульбоцибулинних та кореневищних квітникових культур.</i>	8
Тема 9. Декоративні деревні та чагарникові рослини у квітникарстві. <i>Основні хвороби та шкідники, заходи профілактики. Використання у садово-паркових композиціях. Місцевий асортимент декоративних деревних та чагарникових і напівчагарникових рослин.</i>	8
Тема 10. Квітникарство захищеного ґрунту: теплиці, парники, оранжереї Оранжерейні та кімнатні рослини, їх характеристика та особливості. <i>Облаштування теплиць, парників, оранжерей. Групи та види квітникових рослин, придатні для вирощування у закритому ґрунті, їхня господарсько-біологічна характеристика</i>	8
Тема 11. Способи розмноження квітникових культур та вирощування посадкового матеріалу. <i>Види розмноження деревних, чагарникових та напівчагарникових рослин. Щеплення, його види.</i>	8
Тема 12. Технології створення та утримання квітників різних типів. <i>Класифікація квітників за типом композиції та використанням: регулярні, декоративні, газонні, рабатки, міксбордери, альпінарії, контейнерні квітники, їх характеристика, приклади.</i>	8
Тема 13. Композиційні основи квітникового оформлення та кольорознавство. <i>Колірні схеми для квітників: монохромні, контрастні, аналогові, тріадні та палітри з трьох кольорів. Використання кольору для композиційного ефекту.</i>	8
Тема 14. Пейзажні та регулярні квітникові композиції в садово-парковому середовищі. <i>Регулярні та пейзажні квітники на території місцевих громад.</i>	8
Тема 15. Сучасні тенденції квітникового оформлення, флористика та	8

сезонний дизайн. Сучасні тенденції квітничкового оформлення. Флористика, напрямки її сучасного розвитку.	
Усього годин	109

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачене.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста. РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства. РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. РН10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства.	<i>Поточний контроль:</i> виконання лабораторних робіт, виконання завдань самостійної роботи. <i>Семестровий контроль:</i> екзамен

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми /Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання лабораторних занять	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
Тема 1. Квітникарство як галузь декоративного рослинництва: предмет, завдання та значення		1		1
Тема 2. Історія розвитку квітникарства та сучасні напрями декоративного оформлення територій	5	1		6
Тема 3. Біологічні та морфологічні особливості квітникових рослин	5	1		6
Тема 4. Класифікація квітникових культур і принципи формування асортименту	5	1		6
Тема 5. Однорічні квітникові культури відкритого ґрунту	5	1		6
Тема 6. Дворічні квітникові культури та особливості їх вирощування	5	1		6
Тема 7. Багаторічні квітникові культури: декоративні властивості та агротехніка	5	1		6
Тема 8. Цибулинні, бульбоцибулинні та кореневищні квітникові рослини	5	1		6
Тема 9. Декоративні деревні та чагарникові рослини у квітникарстві	5	1		6
Тема 10. Квітникарство захищеного ґрунту: теплиці, парники, оранжереї	5	1		6
Тема 11. Способи розмноження квітникових культур та вирощування посадкового матеріалу	5	1		6
Тема 12. Технології створення та утримання квітників різних типів	5	1		6
Тема 13. Композиційні основи квітникового оформлення та кольорознавство		1		1
Тема 14. Пейзажні та регулярні квітникові композиції в садово-парковому середовищі	5	1		6
Тема 15. Сучасні тенденції квітникового оформлення, флористика та сезонний дизайн	5	1		6
Екзамен			20	20
Разом	65	15	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання лабораторних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Лабораторне заняття виконано повністю, чітко та логічно; студент демонструє глибоке та системне розуміння теоретичних положень дисципліни; усі завдання виконані правильно й у повному обсязі; наведені аргументовані приклади з практики (зокрема функціонування заповідних територій); висновки повні, логічні та науково обґрунтовані.
4	Лабораторна робота виконана в цілому правильно та у повному обсязі; допущені незначні неточності, що не впливають на загальний результат; продемонстровано розуміння основних теоретичних аспектів теми; більшість завдань виконано коректно; висновки сформульовані правильно, але частково недостатньо розгорнуті.
3	Лабораторну роботу виконано частково; наявні помилки або окремі пропуски у виконанні завдань; знання теоретичного матеріалу поверхневі; завдання виконані без належного обґрунтування; висновки неповні або недостатньо аргументовані; робота потребує коригування.
2	Лабораторна робота виконана фрагментарно; допущено суттєві помилки; більшість завдань виконано неправильно або не виконано; розуміння теоретичних основ дисципліни обмежене; висновки слабо пов'язані зі змістом роботи або містять логічні помилки; значною мірою потребує допомоги викладача.
1	Лабораторна робота виконана формально; більшість завдань не виконано або виконано неправильно; відсутнє розуміння теоретичних положень теми; висновки поверхневі або некоректні.
0	Робота не виконана або не відповідає встановленим вимогам; практичні завдання відсутні або не мають змістового наповнення; висновки не сформульовані.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Завдання самостійної роботи виконані повністю, чітко та логічно; демонструє глибоке розуміння теоретичних аспектів дисципліни; всі завдання виконані правильно, є приклади з практики функціонування заповідних територій; висновки чіткі та обґрунтовані.
0	Завдання не виконана або виконана формально, без дотримання вимог; практичні завдання відсутні або не мають змісту; висновки не сформульовані.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання № 1	0-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, відповідь містить стилістичні та граматичні помилки
	3-4	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними помилками, дещо порушена логічність, виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна.
	5-6	Виклад матеріалу обґрунтований, знання матеріалу глибокі, присутня особиста думка і критичний аналіз, відповідь вірна.

Теоретичне питання № 2	0-3	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, відповідь містить стилістичні та граматичні помилки
	4-5	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними помилками, дещо порушена логічність, виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна.
	6-7	Виклад матеріалу обґрунтований, знання матеріалу глибокі, присутня особиста думка і критичний аналіз, відповідь вірна.
Теоретичне питання № 3	0-3	Несвідоме, механічне відтворення теоретичного матеріалу, присутні значні помилки, використання невірної методики розрахунків, наявність арифметичних помилок
	4-5	Свідоме і повне відтворення матеріалу з незначними помилками, дещо порушена логічність, виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна
	6-7	Виклад матеріалу обґрунтований, знання матеріалу глибокі, присутня особиста думка і критичний аналіз, відповідь вірна.
Всього (максимальна)	20	

Екзамен складається з 3 теоретичних питань.
Максимальна кількість балів за екзамен – 20

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Навчальна лабораторія з садово-паркового господарства та ландшафтного дизайну. Персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet. Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi., проектор, екран. Таблиці, презентації та відеоконтент. Демонстраційні та роздаткові гербарії квітникових культур. Демонстраційні гербарії деревних та чагарникових декоративних культур. Колекції плодів та насіння, шишок голонасінних рослин.

13. Політика навчальної дисципліни

щодо термінів виконання та перескладання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних занять із метою перевірки рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, підготовленості до виконання конкретних завдань і виконання самостійної роботи. Поточне оцінювання має забезпечити ефективний зворотний зв'язок для здобувача вищої освіти та надати йому можливість використовувати отримані результати для покращення своїх показників під час наступного оцінювання.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену за розкладом згідно з графіком навчального процесу. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше, ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація

здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості. Здобувач вищої освіти, який одержав під час семестрового контролю оцінку F за ЄКТС, проходить повторне вивчення навчальної дисципліни за індивідуальною програмою.

Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту, за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною. Повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз із дозволу першого проректора на підставі заяви здобувача вищої освіти. Кількість навчальних дисциплін, які можна перездати здобувачу вищої освіти за весь період навчання, не повинна перевищувати чотирьох. Оцінка, отримана під час перездачі, є остаточною і не підлягає оскарженню.

- щодо академічної доброчесності.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

- щодо відвідування занять

Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

Набуття програмних результатів навчальної дисципліни можливе і після успішного закінчення навчання у неформальній та інформальній освіті (платформи Coursera, Prometheus та ін.). Визнання та перезарахування результатів неформального навчання відбувається за наявності документального підтвердження (зокрема сертифікату).

- щодо оскарження результатів оцінювання

Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо

отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційною комісією. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:– попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється; – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бензакейн Е. Садова ферма «Флорет»: Квітник на зріз. Київ : в-во ArtHuss, 2024. 310 с.
2. Моложон К.О., Тутова Г.Ф. Методичні рекомендації для виконання практичних занять з освітнього компоненту Квітникарство з навчальною практикою. Київ, 2024. 60 с.
3. Пекер Джейн. Курс флористики. Прості техніки створення дивовижних квіткових композицій (переклад / Київ: В-во ArtHuss), 2024. 256 с.
4. Пузиренко Я.В. Декоративна флористика. Мистецтво квітового дизайну. Київ: Видавничий дім Кондор. 2024. 232 с.
5. Чернова А.К. Квітникарство: конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 104 с.

Допоміжні

1. Гапон С.В. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Квітникарство». Полтава, ПДАУ, 2024. 43 с.
2. Гапон С.В., Гапон Ю.В., Пархоменко Н.О. Дворічні квітниково-декоративні культури квітників м. Полтави та перспективи їхнього використання. Природнича освіта та наука. 2024. № 5. С. 36-40. DOI: <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-5>
3. Гапон С. В., Шевчук С. М., Куришко Р. В., Нагорна С. В., Чувпило В. В. Фіторізноманіття однорічних квітниково-декоративних рослин квітників м. Полтави та його особливості). Bulletin of problems in biology and medicine 2024. Вип. 2 (173). С. 150-154.
4. Картер Х. Дикі інтер'єри. Красиві рослини в чудових просторах. Київ : ArtHuss. 2021. 224 с.
5. Куришко, Р. В., Гапон, С. В., Шевчук, С. М., Чувпило, В. В. , Нагорна С.В. & Гапон, Ю. В. Планування та організація квітників кампусу ПДАУ. Природнича освіта та наука. 2025. (1), С. 127-132. <https://doi.org/10.32782/NSER/2025-1.20>.

Інформаційні ресурси

1. «www.biodiv.org – сайт Конвенції про біологічне різноманіття.
2. www.menr.gov.ua – сайт Міністерства охорони довкілля України.
3. www.kvityukrainy.com.ua – журнал «Квіти України».
4. <http://www.encyclopedia.vashsad.ua> – енциклопедія Ваш сад.
5. <https://uk.wikipedia.org/wiki/Україна>
6. Журнал «Інтродукція рослин» <https://www.plantintroduction.org/index.php/pi>
7. Журнал «Вісник Уманського національного університету садівництва» <https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/>